

**Raportti peruskouluikäisten lasten ja nuorten kyselyn
tuloksista: 12.11.2025-30.11.2025**

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Tulokset	3
Yhteenveto	7

Raportti peruskouluikäisten lasten ja nuorten kyselyn tuloksista

Johdanto

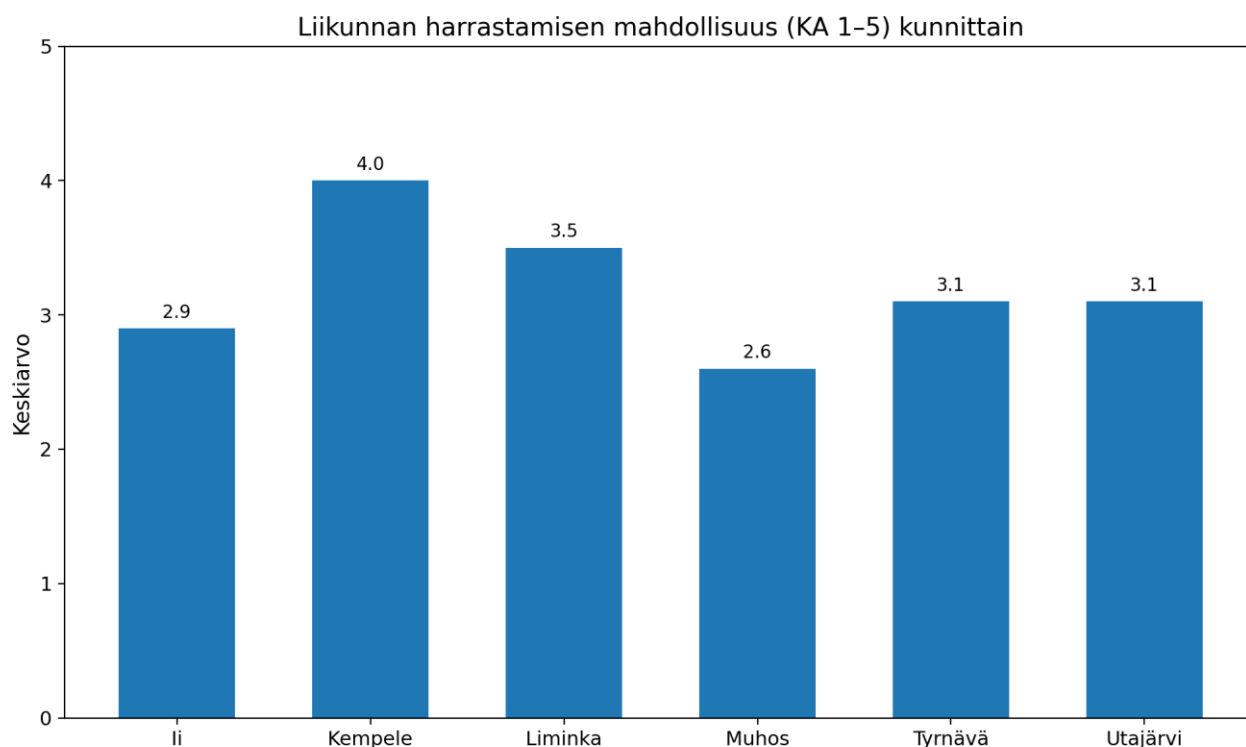
Kysely toteutettiin peruskouluikäisille, joilla on haasteita osallistua tavanomaisiin liikuntaryhmiin ja jotka tarvitsevat soveltavia liikuntamahdollisuuksia. Kysely toteutettiin lissä, Limingassa, Kempeleessä, Muhoksella, Tyrnävällä ja Utajärvellä asuville lapsille ja nuorille 12.11.–30.11.2025. Kyselyn tavoitteena oli kartoittaa lasten ja nuorten mahdollisuuksia harrastaa haluamaansa soveltavaa liikuntaa omassa kunnassaan sekä tunnistaa harrastamisen esteitä ja toiveita. Lisäksi haluttiin kartoittaa, kuinka kauas huoltajat ovat valmiita kuljettamaan lapsia ja nuoria harrastukseen.

Kyselystä tehtiin kaksi eri versiota kohderyhmää ajatellen. Molemmissa kyselyissä kysyttiin samoja asioita, ne olivat lyhyitä ja napakoita ja niissä hyödynnettiin selkokielisyyttä. Ensimmäisessä kyselyssä kysymykset olivat kirjallisena ja vastauksissa hyödynnettiin valmiiksi tehtyjä vastausvaihtoehtoja ja pienkuvia. Toisessa kyselyssä kysymykset olivat videolla viittomakielellä, äänellä sekä tekstitettyinä. Vastauksissa oli hyödynnetty valmiita vastausvaihtoehtoja, pienkuvia sekä kyselyyn vastaaja sai myös itse vastata viittomalla. Kyselyn viestintäkanavina käytettiin Wilmaa, kuntien sosiaalista mediaa, hankkeen ja kuntien nettisivuja, kuntien infotauluja sekä Poplin uutiskirjettä.

Tulokset

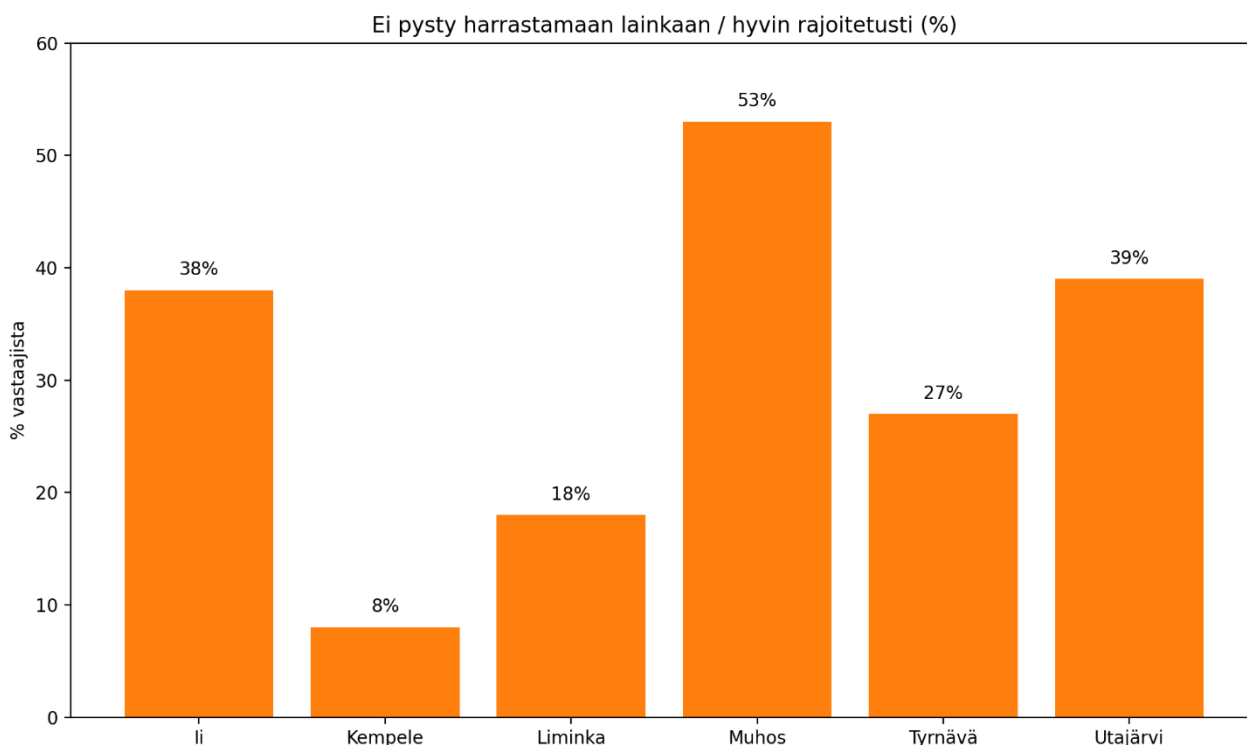
Kyselyyn vastasi yhteensä 145 peruskouluikäistä lasta ja nuorta kuudesta kunnasta: Liminka, Kempele, Tyrnävä, Utajärvi, Muhos ja li. Kyselyyn vastanneiden määrä vaihteli kunnittain. Eniten vastauksia saatiin Limingasta, jossa kyselyyn osallistui 53 peruskouluikäistä lasta ja nuorta. Kempeleestä vastauksia kertyi 30, Tyrnävältä 16, Utajärveltä ja Muhokselta kummastakin 19 sekä listä 8. Yhtään kyselyn vastausta ei tullut tulkatuista kyselyistä. Tulkkaus kyselyitä avattiin kuitenkin kaikissa kunnissa yhteensä 111 kertaa, mikä osoittaa, että ne herättivät selkeää kiinnostusta.

Vastausten perusteella lasten ja nuorten mahdollisuudet harrastaa haluamaansa liikuntaa vaihtelivat kunnittain (Kuva1). Parhaimmat mahdollisuudet koettiin Kempeleessä keskiarvolla 4 (1–5) ja Limingassa keskiarvolla 3,5 (1–5), kun taas heikoimmat mahdollisuudet olivat Muhoksella 2,6 (1–5) ja lissä 2,9 (1–5). Tyrnävällä ja Utajärvellä molemmissa keskiarvot olivat 3,1 (1–5).

Kuva 1. Lasten ja nuorten mahdollisuus harrastaa haluamaansa liikuntaa omassa kunnassa

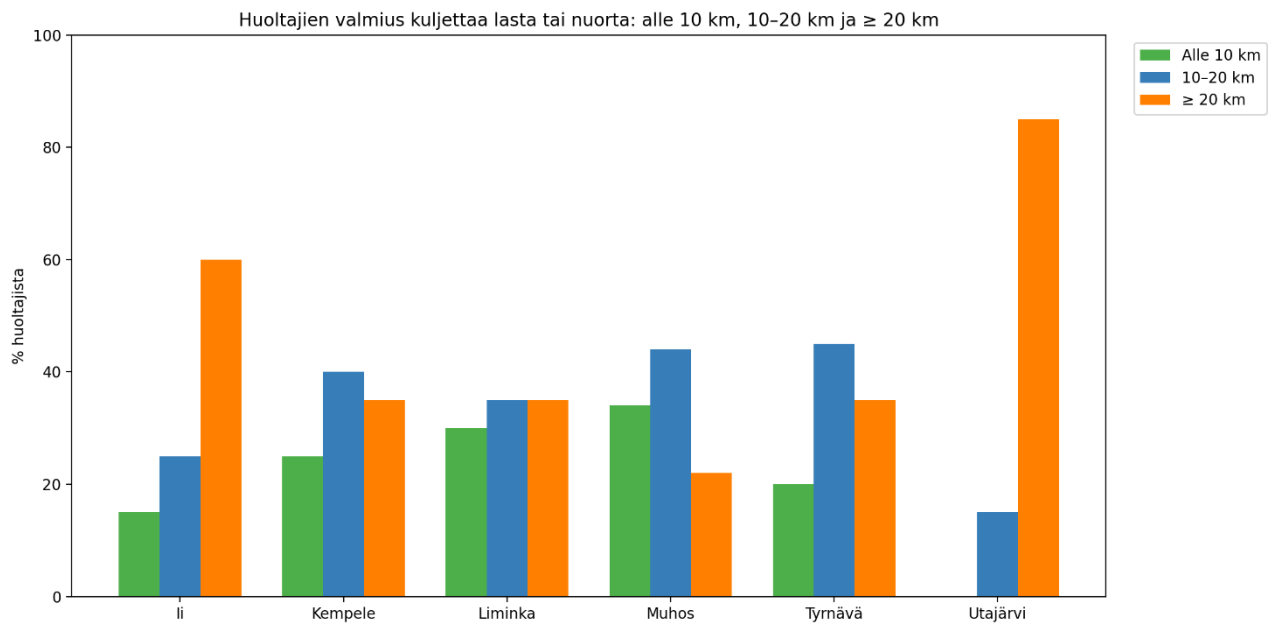
Merkittävä osa vastaajista koki, ettei pysty harrastamaan haluamaansa liikuntaa lainkaan tai pystyy siihen vain rajoitetusti. Vastausten perusteella Muhoksella näin koki jopa 53 % vastaajista. Utajärvellä vastausten perusteella näin koki vastaajista 39 %, Iissä 38 % ja Tyrnävällä 27 %. Limingassa vastaajista näin koki 18 % ja Kempeleessä vain 8 %. Yleisimpiä esteitä harrastamiselle olivat sopivien ryhmien ja kiinnostavien lajien puute sekä harrastusten korkea hinta. Monissa kunnissa mainittiin myös kaverin tai avustajan puute sekä pitkät etäisyydet harrastuspaikoille.

Kuva 2. Lasten ja nuorten %-määrä, jotka ei pysty harrastamaan lainkaan/hyvin rajoitetusti harrastamaan liikuntaa

Toivotuimpia liikuntalajeja olivat uiminen, jalkapallo, ratsastus, parkour, kiipeily ja erilaiset yksilölajit. Useat vastaajat toivoivat harrastusten olevan helposti saavutettavissa heti koulupäivän jälkeen tai viikonloppuisin. Kannustimina liikunnan harrastamiseen nousivat esiin matalan kynnyksen harrastukset, monilajikokeilut, ohjaajien erityisosaaminen (esimerkiksi nepsy-tietous), edullisemmat hinnat sekä mahdollisuus saada kavereita harrastuksen kautta.

Kyselyn tulosten perusteella vanhempien valmius kuljettaa lasta harrastuksen pariin vaihtelee kunnittain, mutta monissa kunnissa ollaan valmiita ajamaan pitkiäkin matkoja. Limingassa 30 % huoltajista on valmis kuljettamaan lasta alle 10 kilometrin päähän, mutta 35 % on valmis kuljettamaan 10–20 kilometrin ja toiset 35 % jopa 20–50 kilometrin matkan. Kempeleessä neljännes huoltajista on valmis kuljettamaan alle 10 kilometrin matkaa sopivana, mutta 40 % on valmis kuljettamaan 10–20 kilometriä ja 35 % 20–50 kilometriä. Tyrnävällä 20 % huoltajista on valmis kuljettamaan alle 10 kilometriä, 45 % 10–20 kilometriä ja 35 % 20–40 kilometriä. Utajärvellä 15 % huoltajista on valmis kuljettamaan 10–20 kilometrin matkaa sopivana, mutta peräti 85 % on valmis viemään lasta ja nuorta 20–60 kilometrin päähän harrastukseen. Muhoksella 34 % huoltajista on valmis kuljettamaan alle 10 kilometriä, 44 % 10–20 kilometriä ja 22 % 20–30 kilometriä. Iissä 15 % huoltajista on valmis kuljettamaan alle 10 kilometrin matkan, 25 % 10–20 kilometrin ja 60 % 20–40 kilometrin matkan.

Kuva 3. Kuinka kauas huoltajat ovat valmiita kuljettamaan lasta tai nuorta harrastukseen

Yhteenveto

Kyselyn tulokset osoittavat, että peruskouluikäisten lasten ja nuorten mahdollisuudet harrastaa haluamaansa liikuntaa vaihtelevat merkittävästi kuntien välillä. Parhaimmat mahdollisuudet koettiin Kempeleessä ja Limingassa, kun taas heikoimmat mahdollisuudet olivat Muhoksella ja lissä. Merkittävä osa vastaajista koki, ettei pysty harrastamaan haluamaansa liikuntaa lainkaan tai pystyy siihen vain rajoitetusti – erityisesti Muhoksella, Utajärvellä ja lissä.

Suurimpina esteinä nousivat esiin sopivien ryhmien ja kiinnostavien lajien puute, harrastusten korkea hinta sekä pitkät etäisyydet harrastuspaikoille. Myös kaverin tai avustajan puute mainittiin monissa kunnissa. Toivotuimpia liikuntalajeja olivat uiminen, jalkapallo, ratsastus, parkour, kiipeily, laskettelu ja erilaiset yksilölajit. Harrastusten toivottiin olevan helposti saavutettavissa heti koulupäivän jälkeen tai viikonloppuisin.

Kannustimina liikunnan harrastamiseen korostuivat matalan kynnyksen harrastukset, monilajikokeilut, ohjaajien erityisosaaminen (esim. nepsy-tietous), edullisemmat hinnat sekä mahdollisuus saada kavereita harrastuksen kautta.

Tulosten perusteella kunnissa on tarvetta kehittää soveltavan liikunnan mahdollisuuksia monipuolisemmiksi, saavutettavammiksi ja edullisemmiksi, jotta yhä useampi lapsi ja nuori voisi löytää itselleen mielekkään tavan liikkua ja harrastaa.